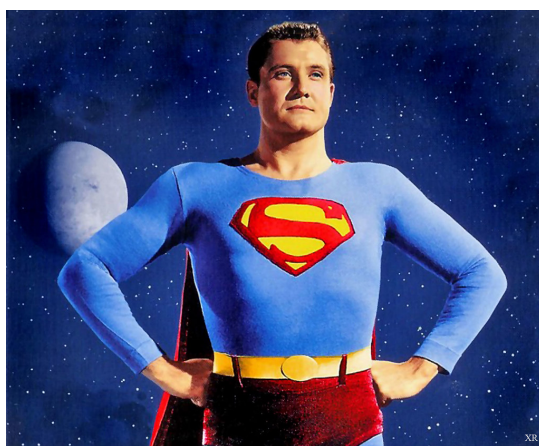

Mírně „kabalistický“ výklad amerického Nadčlověka, jehož skutečné jméno zní Kal-el

18. marca 2024 ✚ Spoločnosť ✚ CZ, Komentár

Hrdinové doprovázejí lidstvo od nepaměti. Původní slovo héraos znamenalo doslova „ochránce“ nebo „obránce“. Můžeme říci, že nás chrání nejen před vnějším nebezpečím, ale svým vzorem i před osobním zakrněním. Jejich příklad je nezdárka zdrojem naděje, že lze vzdorovat nástrahám a přemáhat příšery.

Záber z filmu z roku 1952

zdroj: flickr.com

O jednu minutu déle...

„Jsme omezení tvorové s naprosto omezenými schopnostmi, které jsou dány naším uspořádáním duše-těla, ať už jde o možnosti našeho konání nebo výdrž. Myslím, že o morálním selhání lze hovořit pouze tehdy, když úsilí nebo vytrvalost člověka nesměřují k jeho hranicím, a s tím jak se této hranici přibližujeme, se snižuje naše vina,“ napsal v jednom ze svých dopisů John Ronald Reuel Tolkien. Hrdinové pak tyto hranice překračují, jak to svého času vtipně vyjádřil básník Novalis, když prohlásil, že „hrdina je ten, kdo dokáže vydržet o minutu déle“.

Už naši prapředkové si bezpochyby v jeskyni u ohně vyprávěli příběhy o hrdinech, kteří jednou dobře mířenou ranou mezi oči skolili šavlozubého tygra. S uplývajícím časem díky lidské fantazii možná zmíněný prahrdina ještě potvoru chytil za ocas a rozpustile s ním zamával nad hlavou. Pravěcí dědové uchovávali jeho památku a předávali ji za dlouhých večerů pravěkým vnoučatům, která pak pociťovala hrdost na svého předka i kmen.

S hrdiny se setkáváme nejen ve všech kulturách, rasách a národech, ale častokrát tvoří součást našich vlastních životů. Představitelé generace X jistě se špatně skrývaným dojetím zavzpomínají na ušlechtilého Winnetoua a jeho pokrevního bratra Old Shatterhanda nebo na uhrančivého Sandokana, který se nechá zašít do pytle a hodit do mořských hlubin, případně ve skoku rozpárá břicho kolemjdoucí šelmy.

Také nejružnější ideologie vnucovaly a dodnes vnucují své „hrdiny“ společnosti, stačí zmínit uvědomělého Horsta Wessela a ještě uvědomělejšího Pavlíka Morozova. Dnes štafetu přebraly pokrokové hvězdy a hvězdičky šoubyzu a sociálních sítí, jejichž um se častokrát omezuje na střídání postelí, vrtění zadkem a opakování politicky korektních frází. Ale nemalým zástupcům to očividně stačí... V normálním, klasickém pojetí musel ovšem hrdina splňovat několik základních kritérií: vykazovat se neprůměrnou statečností, sebeobětavostí, určitou mravní integritou, odhodlaností a připraveností chránit druhé a pomáhat jim.

Na začátku dvacátého století se začínají objevovat maskovaní hrdinové, kteří navenek vedou nezáživný život, ale ve volných chvílích, povětšinou po večerech a v noci, se oddávají heroickým kouskům. První takovou postavou byl zarytý odpůrce Francouzské revoluce Červený bedrník z knih baronky Orczyové. Po něm následoval další reakcionář Zorro, který se už narodil v USA. Potom se objevovali další a další, a jelikož v Americe musí být všechno „super“, tak i tito hrdinové byli super, čili nadhrdinové. Etymologicky to sice nedává příliš smysl, ale marketingově se to vyplatilo.

Plagát k filmu

zdroj: picryl.com

Příchod spořádaného Nadčlověka

A když přišel On, už nic nebylo tak jako dříve. V USA zrovna vrcholila velká hospodářská krize, v zaslíbené zemi krachovala jedna banka za druhou, nezaměstnanost dosahovala dvacet pět procent a prezident Franklin D. Roosevelt vyhlášoval svůj Nový úděl... V tom okamžiku přilétá z vědcům neznámé planety Krypton Kal-el, později občanským jménem Clark Kent vulgo Superman, Nadčlověk!

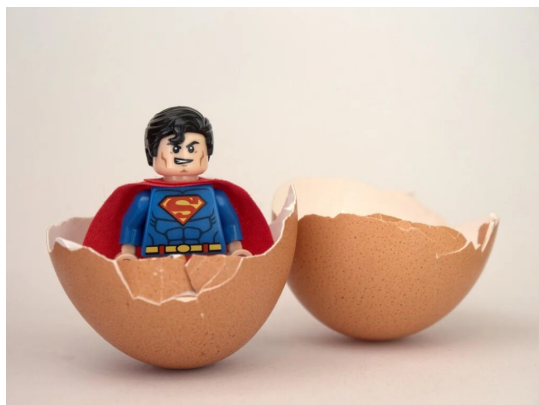
V této souvislosti můžeme bez ostychu prohlásit, že za všechno mohou Židé. Superman se vylíhl v hlavách Jerryho Siegela (scénář) a Joea Shustera (kresba), přičemž oba pocházeli z rodin židovských imigrantů (Segalovič a Šusterovič). Ačkoliv se poprvé objevil 1933, tak věhlasu se mu dostalo až roku 1938, kdy začal vycházet v sériích *Action Comics* nakladatelství Detective Comics. Detective Comics, později jen DC, byl podnik dalších židovských přistěhovalců Harryho Donenfelda a Jacka Liebowitze (Lebovitz).

Nelze přehlédnout, že se v příběhu Supermana odráží původ jeho tvůrců. Když rodiče Jor-el a Lara zachrání svého syna před strašným osudem, tedy zánikem planety Krypton, tím, že jej vloží do vesmírné lodi, respektive loďky, a vyšlou na Zemi, hned na mysli vytane první událost ze života malého Mojžíše. Ostatně i Mojžíš byl přijat a vychováván v cizí kultuře. Postupem času se pak z Kal-ela stává nejvýznamnější představitel vyvoleného národa, tedy Američanů. (Siegel později vzpomínal, že vzorem pro Supermana byl také Samson a pověstný pražský Golem.)

Někteří povolují uzdu fantazie a spatřují židovský vliv už v samotném pseudonymu Superman (po vzoru Goldman, Friedman, Berman atp.), ale to není příliš přesvědčivé. Daleko zajímavější je rozbor jeho původního jména a jména jeho biologického otce. „El“ je starým semitským označením pro „Boha“. Použití slova „el“ při jménu lze číst jako „bůh učiní“. Jeden z etymologických výkladů jména Jor-el vychází z kořene *jara(h)* („házet“, „střílet“) a v případě Kal-el z kořene *kalal* („učinit dokonalým“, „vyplnit“). Je to vlastně podobné jako u jmen andělů (Gabri-el, Micha-el atp.). Suma sumárum: otcovo jméno by pak znamenalo „Bůh hodí“ a synovo „Bůh učiní dokonalým“. Rabín Simon Weinstein zas Kal-el interpretuje jako *qol-el* („hlas Boha“), což by naznačovalo prorockou roli Supermana.

Ačkoliv Kal-elovi pozemští rodiče vychovávali svého adoptivního syna v křesťanské víře (podle všeho v rámci nějaké protestantské sekty), on sám větší známky zbožnosti nebo příslušnosti k nějakému náboženství neprojevuje. V pozdějších dílech pak vystupuje jako moderní, hlubokomyslný něčista, když třeba prohlašuje: „Už jsem toho viděl tolik, abych v „něco“ nevěřil... Ale „něco“ není všechno.“

Přesto v Supermanovi můžeme najít i křesťanské motivy, které ovšem vyznívají spíše rouhavě. Kal-el přichází z „nebes“, vyrůstá v malém městečku Smallville, kde ho vychovávají prostí rodiče. Později dokonce umírá a vstane z mrtvých, respektive je vzkříšen. Snad nejvýrazněji je Superman stylizován na „Krista“ ve stejnojmenném filmu z roku 1978, ve kterém přilet Kal-elovy vesmírné lodičky připomíná betlémskou hvězdu a Jor-el svěruje svému synu mesiášské poslání, aby vedl lidstvo do zářné budoucnosti.

Ilustračný obrázok, zdroj: picryl.com

Ačkoliv pseudonym Superman ihned vyvolá reminiscenci na Nietzscheho „nadčlověka“, tak jeho americké vydání nepředstavuje aristokraticky povýšeného anarchu, který se sarkastickým úšklebkem a nihilismem v srdci hledí do tváře pustého všehomíra. Kal-el je příkladem vzorného přistěhovalce. Přijímá americkou kulturu za svou a stává se ideálním občanem, který dbá o dobro své adoptivní vlasti. Jako nemalá část imigrantů do zaslíbené země mění na začátku nového života své jméno.

Jeho občanská angažovanost se neprojevuje jen nadlidskými kousky, kdy bojuje s mimozemskými i pozemskými (super)zloduchy v podobě mutantů nebo nacistů, ale také jeho civilním povoláním. Jako nesmělý novinář Clark Kent je představitelem tzv. svobodného tisku, tedy symbolu americké demokracie, který střeží jedinečné výdobytky nového světa a vyvoleného lidu.

Později Superman „goes woke“, zbavuje se zpátečnických stereotypů, stává se bisexuálem a bojuje proti klimatickým změnám. I přes své veškeré superschopnosti tak byl nakonec americký Nadčlověk přemožen známým superpadouchem Zeitgeistem, což se moderním „hrdinům“ stává, bohužel, nadmíru často.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/mirne-kabalisticky-vyklad-americkeho-nadcloveka-jehoz-skutecne-jmeno-zni-kal-el/>